

Hingamisteede uuring ehk bronhoskoopia

Käesoleva infolehe eesmärgiks on tutvustada patsiendile hingamisteede uuringut ehk bronhoskoopiat ning anda juhiseid uuringuks ettevalmistumisel.

Bronhoskoopia käigus uuritakse hingamisteid bronhoskoobiga ehk peenikese elastse optilise toruga, mille otsas on valgusallikas ja videokaamera. Uuringut tegev arst hindab patsiendi hingamisteid visuaalselt kaamera abil; uuringu käigus saab teha raviprotseduure, võtta analüüse ja koeproove (biopsia).

Näidustused uuringuks:

- köha põhjuse selgitamine;
- kopsuröntgenil või kompuuteruuringul leitud muutuste täpsustamine;
- põletiku korral haigustekitaja selgitamiseks proovimaterjali võtmine;
- hingamisteede verejooksu põhjuse selgitamine;
- võõrkeha või sekreedi eemaldamine.

Enne uuringut

- Teil tuleb anda bronhoskoopiaks kirjalik nõusolek.
- Te peate olema söömata vähemalt 6 tundi ja joomata 4 tundi.
- Ravimite manustamine:
  - kui tarvitate verevedeldajaid, küsige uuringule suunavalt arstilt ravimi katkestamise vajaduse ja juhiste kohta;
  - kui tarvitate diabeediravimeid, küsige uuringule suunavalt arstilt juhiseid ravimi tarvitamise kohta;
  - teised regulaarselt kasutatavad hommikused ravimid (vererõhu- ja südameravimid) võite uuringu päeva varahommikul võtta vähese veega. Enne uuringut on vajalik inhaleerida kõik oma tavapärased kopsuhaiguse ravimid.
- Te ei tohi 12 tundi suitsetada.
- On soovitatav tühjendada põis, et vältida ebamugavustunnet uuringu ajal.
- Teil palutakse eemaldada hambaproteesid, et vältida nende sattumist hingamisteedesse või proteesi vigastamist uuringu ajal. Samuti tuleb enne uuringut võtta ära prillid.
- Teavitage personali, kui Teil on kunagi esinenud ravimiallergiat (eriti tuimastavate ravimite suhtes).
- Vajaduse korral manustatakse Teile rahustavaid ravimeid. Selle järel ei tohi Te 8-12 tundi sõidukit juhtida ega tegeleda täpsust nõudvate tegevustega. Soovitatav on tulla uuringule saatjaga, kes hoolitseb Teie turvalise kojujõudmise eest.

Uuringu kulg

Uuringu eel antakse Teile bronhide lõõgastamiseks suu kaudu sissehingatavaid ravimeid ning tuimastatakse kurk ja neel vedela tuimastusainega (lidokaiiniga), seejärel viiakse bronhoskoop suu ja neelu kaudu hingetorusse ja bronhidesse. Uuringu ajal saate normaalselt hingata, vajaduse korral antakse Teile ninakanüüli kaudu lisahapnikku. Teil võib esineda uuringu ajal ärritusköha, mida vajaduse korral leevendatakse tuimastusainega. Uuringu ajal olete selili või istuvas asendis; uuring kestab 15-20 minutit. Planeerige kogu uuringule kuluvaks ajaks koos ettevalmistuse ja uuringujärgse toibumisega 1-2 tundi. Bronhoskoopia ajal võetakse bronhiloputusvedelikku analüüsideks ja vajaduse korral ka limaskesta biopsia.

Pärast uuringut

Uuringu järel püsib neelutuimastus umbes 2-3 tundi; niikaua peate olema söömata ja joomata. Süüa ja juua tohite alles siis, kui köhimis- ja neelamisrefleks on täielikult taastunud. Päeva jooksul pärast uuringut võib esineda veresegust röga või vähest veritsust hingamisteedest. Samuti võib uuringu päeval esineda kehatemperatuuri tõus kuni 38 °C. Palaviku alandamiseks võite võtta paratsetamooli või ibuprofeeni. Kui protseduuri järel tõuseb palavik üle 39 °C, lisandub hingamisraskus, rindkerevalu või püsib veriköha, on vajalik pöörduda erakorralise meditsiini keskusesse.

Uuringul võetud proovide analüüside tulemustest informeerib Teid uuringule suunanud arst.

Kui Teil tekib küsimusi bronhoskoopia või selleks ettevalmistuse kohta, küsige palun oma raviarstilt või -õelt.

ITK 461

Kinnitatud AS ITK ravikvaliteedi komisjoni 15.04.2020 otsusega